

อยู่เพื่ออะไร(หลวงปู่ชา)

อยู่เพื่ออะไร

พระธรรมเทศนา แสดงที่วัดถ้ำแสงเพชร กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๕

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมพุทฺธสฺส

พุทฺธํ ธรรมํ สงฺฆํ นมสฺสามิ

อิโต ปริ สกฺกจํ รมฺโม โสตพฺโพติ

ขอให้ตั้งอยู่ในความสงบ รับโอวาทพอสมควรวันนี้มีทั้งทุกข์และบรรพชิตมาถวาย ดอกไม้ตามกาลเวลา เรื่องสักการะ เรื่องการวาระการเคารพต่อผู้ใหญ่เป็นมงคลอันเลิศ พรรษานี้เอาตมาไม่ค่อยมีเรี่ยวแรงไม่สบาย สุขภาพไม่แข็งแรง ฉะนั้น จึงหลบมาอยู่บนภูเขา ก็ได้รับอากาศบริสุทธิ์สักพรรษาหนึ่งญาติโยมสาธุศิษย์ทั้งหลายไปเยี่ยม ก็ไม่ได้สนองศรัทธาอย่างเต็มที่ เพราะว่าเสียงมันจะหมดแล้ว ลมมันก็จะหมดแล้ว นับว่าเป็นบุญที่เป็นตัวเป็นตนมานั่ง ให้ญาติโยมเห็นอยู่นี้ นับว่าดีแล้ว ต่อไปก็จะไม่ได้เห็น ลมมันก็จะหมด เสียงมันก็จะหมด มันเป็นไปตามเหตุตามปัจจัยของสังขาร ที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ท่านสอนไว้ **ชะยะชะยัง คือความสิ้นไปเสื่อมไปของสังขาร**

เสื่อมไปอย่างไร ? เปรียบให้ฟังเสมือนก้อนน้ำแข็งแต่ก่อนมันเป็นน้ำเขาเอามาทำให้เป็นก้อน แต่มันก็อยู่ไม่กี่วันหรือมันก็เสื่อมไป เอาก้อนน้ำแข็งใหญ่ๆเท่าเท่านี้ไปวางไว้กลางแจ้ง จะดูความเสื่อมของก้อนน้ำแข็งก็เหมือนสังขารนั้นมันจะเสื่อมทีละน้อย ทีละน้อยไม่กี่นาทีไม่กี่ชั่วโมง ก้อนน้ำแข็งก็จะหมด ละลายเป็นน้ำไป นี่เรียกว่าเป็น **ชะยะชะยัง ความสิ้นไปเสื่อมไปของสังขารทั้งหลาย เป็นมานานแล้ว ตั้งแต่ตั้งโลกขึ้นมาเราเกิดมาเราก็บเอาสิ่งเหล่านี้มาด้วย ไม่ใช่ที่เราทิ้งไปไหน พอเกิดเราก็บเอาความเจ็บ ความแก่ ความตายมา พร้อมกัน**

ดังนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านจึงตรัสไว้ว่า **ชะยะชะยัง ความสิ้นไปเสื่อมไปของสังขารทั้งหลาย** เรานั่งอยู่บนศาลานี้ ทั้งอุบาสกอุบาสิกาทั้งพระทั้งเณรทั้งหมดนี้มีแต่ก้อนเสื่อมทั้งนั้น นี่ที่ก้อนมันแข็ง เปรียบเช่นก้อนน้ำแข็งแต่ก่อนเป็นน้ำมันเป็นก้อนน้ำแข็งแล้วก็เสื่อมไป เห็นความเสื่อมมันไหม? ดูอาการที่มันเสื่อมซี ร่างกายของเราทุกส่วนมันเสื่อมผมมันก็เสื่อมไป ขนมันก็เสื่อมไป เล็บมันก็เสื่อมไป หนังมันก็เสื่อมไป อะไรทุกอย่างมันเสื่อมไปทั้งนั้น

ญาติโยมทุกคนเมื่อครั้งแรกคงจะไม่เป็นอย่างนี้นะ คงจะมีตัวเล็กกว่านี้ นี้มันโตขึ้นมา มันเจริญขึ้นมา ต่อไปนี่มันก็จะเสื่อม เสื่อมไปตามธรรมชาติของมัน เสื่อมไปเหมือนก้อน น้ำแข็ง เดี่ยวก็หมดก้อนน้ำแข็งมันก็กลายเป็นน้ำ เรายังก็เหมือนกันทุกคนมีดินมีน้ำมีไฟมี ลม เมื่อมีตัวตนประกอบกันอยู่ธาตุสี่ ดิน น้ำ ลม ไฟตั้งขึ้นเรียกว่าคน แต่เดิมไม่รู้ว่าเป็น อะไรหรือเรียกว่าคน เราก็คือจิตใจเป็นคนผู้ชายเป็นคนผู้หญิง สมมติชื่อให้ชายนั้นนาง นี้ตามเรื่องเพื่อเรียกตามภาพให้จำง่ายให้ทำงานง่าย แต่ความเป็นจริงก็ไม่มีอะไร มีน้ำ หนึ่ง ดินหนึ่ง ลมหนึ่ง ไฟหนึ่งมาปรุ่กันเข้ากลายเป็นรูปเรียกว่าคน โยมอย่าพึ่งดีใจนะ คุณ ไปดูมาก็ไม่มีคนหรือ ที่มันเข้มแข็งพวกเนื้อพวกหนังพวกกระดูกทั้งหลายเหล่านี้เป็นดิน อากาศที่มันเหลวๆตามสภาพร่างกายนั้นเราเรียกว่าน้ำ อากาศที่มันอบอุ่นอยู่ในร่างกายเรา เรียกว่าไฟ อากาศที่มันพัดไปมาอยู่ในร่างกายของเรานี้ ลมพัดขึ้นเบื้องบนพัดลงเบื้องต่ำนี้ เรียกว่าลม ทั้ง ๔ ประการนี้มาปรุ่กันเข้าเรียกว่าคนคนฟังยังมีเป็นผู้หญิงผู้ชายอีก จึงมี เครื่องหมายตามสมมติ ของ เรา

แต่อยู่ที่วัดป่าพง ที่ไม่เป็นผู้หญิงไม่เป็นผู้ชายก็มีเป็นนะปวงสกถึงค์ไม่ใช่อดีตถึงค์ ไม่ใช่ ปวงถึงค์ คือซากศพที่เขาเอาเนื้อเอาหนังออกหมดแล้ว เหลือแต่โครงกระดูกเท่านั้น เป็น ซากโครงกระดูกเขาแขวนไว้ ไปดูก็ไม่เห็นว่าเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย ใคร ไปถามว่านี่เป็น ผู้หญิงหรือผู้ชายก็ได้แต่มองหน้ากัน เพราะมันมีแต่โครงกระดูกเท่านั้นเนื้อหนังออก หมดแล้ว พวกเราทั้งหลายก็ไม่รู้ ทุกคนไปวัดป่าพงเข้าไปในศาลาก็ไปดูโครงกระดูกบาง คนดูไม่ได้ วิ่งออกจากศาลาเลยกลัว...กลัวเจ้าของอย่างนั้นเข้าใจว่าไม่เคยเห็นตัวเราเอง สักที ไปกลัวกระดูกไม่นึกถึงคุณค่าของกระดูก เราเดินมาจากบ้าน นั่งรถมาจากบ้าน ถ้า ไม่มีกระดูกจะเป็นอย่างไร? จะเดินไปมาได้ไหม? นั่งรถมาถึงวัดป่าพง พอลงรถเข้าศาลา ไปดูโครงกระดูก พอเห็นวิ่งออกจากศาลาเลย กลัวโครงกระดูก คนเราไม่เคยเห็น เกิดมา พร้อมกันไม่เคยเห็นกันนอนเบาะอันเดียวกันไม่เคยเห็นกัน นี่แสดงว่าเราบุญมากที่ มา เห็น แก่แล้ว ๕๐ ปี ๖๐ ปี ๗๐ ปี นมัสการวัดป่าพงเห็นโครงกระดูก กลัว นี่อะไรไม่รู้ แสดงว่าเราไม่คุ้นเคยเลย ไม่รู้จักตัวของเราเลย กลับไปบ้านก็ยังนอนไม่หลับอยู่ ๓-๔ วัน แต่ก็นอนกับโครงกระดูกนั่นแหละไม่ใช่นอนที่อื่นหรือ ห่มผ้าฝืนเดียวกันอะไรๆ ด้วยกัน นั่งบริโภคข้าวด้วยกันแต่เราก็กลัว นี่แสดงว่าเราห่างเหินจากตัวเรามากที่ลุด นำ สงสาร ไปดูแต่อย่างอื่น ไปดูแต่วัตถุของอื่นนอกจากตัวเรา ไม่เคยมองดูตัวเราเลย ถ้าพูด ตรง ๆ แล้วก็น่าสงสารมนุษย์เหมือนกันดังนั้นคนเราจึงขาดที่พึ่ง

อาตมาเคยบวชนาคมาหลายองค์ “เกสา โลมา นะชา ทันตา ตะโจ” นาคที่เคยเป็น นักศึกษาคนหัวเราะว่า “ท่านอาจารย์เอาอะไรมาสอนนี่ เอาผมที่มันมีอยู่นานแล้วมา สอน ไม่ต้องสอนแล้ว รู้จักแล้วเอาของที่รู้จักแล้วมาสอนทำไม?” นี่คนที่มันมีดมากมันก็เป็นอย่างนี้ คิดว่าเราเห็นผม อาตมาบอกว่าคำที่ว่าเห็นผมนั่น คือเห็นตามความเป็นจริง เห็นขงก็เห็นตามความเป็นจริง เห็นเล็บเห็นหน้าเห็นฟันก็เห็นตามความเป็นจริง จึง เรียกว่าเห็น ไม่ใช่ว่า เห็นอย่างผิวเผินแต่เห็นตามความเป็นจริง ใดๆ เราคงจะไม่ หมกมุ่นอยู่ใน โลกอย่างนี้ถ้าเห็นตามความจริง ผม ขน เล็บ ฟันหนัง เป็นอย่างไร ตาม ความเป็นจริงเป็นอย่างไร? เป็นของสวยไหม? เป็นของสะอาดไหม เป็นของมีแก่นสาร ไหม? เป็นของเที่ยงไหม? เปล่า...มันไม่มีอะไรหรอก ของไม่สวยแต่เราไปสำคัญว่ามัน สวยของไม่จริงไปสำคัญว่ามันจริง

อย่าง เกสา โลมา นะชา ทันตา ตะโจ คือ ผมขน เล็บ ฟัน หนัง คนเราไปติดอยู่ที่นี่ พระ พุทธองค์ท่านยกมาทั้ง ๕ ประการนี้ เป็นมูลกรรมฐานสอนให้รู้จักกรรมฐานทั้ง ๕ นี้ มัน เป็นอนิจจัง เป็นทุกขัง เป็นอนัตตาไม่ใช่ตัวไม่ใช่ตนไม่ใช่เราไม่ใช่เขา เราเกิดขึ้นมาก็ หลงมันอันนี้เป็นของโสโครก คูชิ คนเราไม่อาบน้ำสัก ๒ วันเสีเข้าใกล้กันได้ไหม? มัน เหม็น เหงื่อออกมาก ๆ ไปนั่งทำงานรวมกันอย่างนี้ เอาเสีเหม็นทั้งนั้นแหละกลับไปบ้าน อาบน้ำเอาสบู่มาถูออกหายไปนิดหนึ่งก็หอมสบู่ขึ้นมา ได้ถูสบู่มันก็หอม ौตัวเหม็นมัน ก็อยู่อย่างเดิมนั้นแหละ มันยังไม่ปรากฏเท่าที่นั่นกลิ่นสบู่มันข่มไว้เมื่อหมดสบู่มันก็เหม็น ตามเคยอันนี้เรามักจะเห็นรูปที่นั่นอยู่ที่นี่ ก็ว่ามันสวยมันงามมันแน่น มันหนา มันตรงตา มันไม่แก่ มันไม่เจ็บมันไม่ตาย หลงเพติดเพติดอยู่ในสากลโลกนี้ ฉะนั้นจึงไม่รู้จักฟัง ตัวเอง ตัวที่ฟังของเราคือตัวใจ ใจของเราเป็นที่ฟังจริงๆ ศาลาหลังนี้มันใหญ่ก็ไม่ใช่ที่ฟัง มันเป็นที่อาศัยชั่วคราว นกพิราบมันก็มาอาศัยอยู่ ตู๊กแกมันก็มาอาศัยอยู่ จึงเหลนนี้มันก็ มาอาศัยอยู่ ทุกสิ่งทุกอย่างมาอาศัยอยู่ได้ เรานึกว่าของเรามันไม่ใช่ของเราหรอกมันอยู่ ด้วยกัน หนูมันก็มาอยู่สารพัดอย่าง นี้เรียกว่าที่อาศัยชั่วคราว เดียวก็หนีไปจากไป เราก็นึกว่าอันนี้เป็นที่ฟังของเรา คนมีบ้านหลังเล็กๆ ก็เป็นทุกข์เพราะบ้านมันเล็ก มีบ้านหลัง ใหญ่ ๆ ก็เป็นทุกข์เพราะกวาดไม่ไหวตอนเช้าก็บ่น ตอนเย็นก็บ่น จีบอะไรวางตรงไหนก็ ไม่ค่อยได้เก็บ คุณหญิงคุณนายนี่จึงเป็น โรคประสาท...ทุกข์

ฉะนั้น พระพุทธองค์จึงให้หาที่ฟัง คือ หาใจของเรา ใจของเราเป็นสิ่งที่สำคัญ โดยมาก คนเราไม่ค่อยมองดูในสิ่งที่สำคัญ ไปมองที่อื่นที่ไม่สำคัญ เป็นต้นว่ากวาดบ้าน ล้างจาน

ก็มุ่งความสะอาด ล้างถ้วยล้างจานให้มันสะอาดทุกสิ่งทุกอย่างมุ่งความสะอาด แต่ใจ
เจ้าของไม่เคยมุ่งเลย ใจของเรามันเน่า บางทีก็โกรธหน้าบูดหน้าบึ้งอยู่นั่นแหละ ก็ไปมุ่ง
แต่จานให้จานมันสะอาดใจของเราไม่สะอาดเท่าไร ถ้าไม่มองดู นี่เราขาดที่พึ่งเอาแต่ที่
อาศัยแต่งบ้านแต่งช่อง แต่งอะไรสารพัดอย่างแต่ใจของเราไม่ค่อยจะแต่งกัน ทุกข์ไม่
ค่อยจะมองดูมันใจนี้แหละเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นพระพุทธองค์ ท่านจึงพูดว่าให้หาที่พึ่ง
ทางใจ “อตฺตา หิ อตฺตะโน นาโถ” ใครจะเป็นที่พึ่งได้? ที่เป็นที่พึ่งที่แน่นอนก็คือใจของ
เรานี่เอง ไม่ใช่สิ่งอื่น พึ่งสิ่งอื่นก็พึ่งได้แต่ไม่ใช่ของที่แน่นอน เราจะพึ่งได้ก็เพราะเราพึ่ง
ตัวของเราเราต้องมีที่พึ่งก่อนจะพึ่งอาจารย์ พึ่งญาติมิตรสหายทั้งหลาย จะพึ่งได้คตินั้น เรา
ต้องทำตัวของเราเป็นที่พึ่งให้ได้เสียก่อน

ดังนั้น วันนี้ที่มาราบนมัสการทั้งคฤหัสถ์และบรรพชิต ขอให้รับโอวาทนี้ไปพินิจ
พิจารณา เราทุกคนให้นึกเสมอว่าเราคืออะไร? เราเกิดมาทำไม? นี่ถามปัญหาเจ้าของอยู่
เสมอว่า เราเกิดมาทำไม? ให้ถามเสมอ บางคนไม่รู้ละ แต่อยากได้ความสุขใจมันทุกข์ไม่
หาย รวยก็ทุกข์จนก็ทุกข์ เป็นเด็กเป็นคนโตก็ทุกข์ ทุกข์หมดทุกอย่าง เพราะอะไร?
เพราะว่ามันขาดปัญญา เป็นคนจนก็ทุกข์เพราะมันจน เป็นคนรวยก็ทุกข์เพราะมันรวย
มาก ของมากฯรักษาคนเดียว ในสมัยก่อนอาตมาเคยเป็นสามเณร เคยเทศน์ให้โยมฟังครู
บาอาจารย์ท่านให้เทศน์ พูดถึงความร้ายในการมีทาส ให้มีทาสสักร้อย ผู้หญิงก็ให้ได้
สักร้อยหนึ่งผู้ชายก็ร้อยหนึ่ง มีช่างก็ร้อยหนึ่ง มีวัวก็ร้อยหนึ่งมีควายก็ร้อยหนึ่ง มีแต่สิ่งละ
ร้อยละร้อยทั้งนั้นญาติโยมได้ฟังแล้วก็สบายใจ ให้โยมไปเลี้ยงควายสักร้อยหนึ่งเอา
ไหม? เอาควายร้อยหนึ่ง เอาวัวร้อยหนึ่งมีทาสผู้หญิงผู้ชายอย่างละร้อยให้โยมรักษาคน
เดียวมันจะดีไหม? นี่ไม่คิดดู แต่ความอยากมีวัว มีควาย มีช่าง มีม้า มีทาส สิ่งละร้อยละ
ร้อย นำไป...อ้อ! อิมใจเหลือเกินมันสบายนะ แต่อาตมาเห็นว่าได้สัก ๕๐ ตัวก็พอแล้วแค่
พันเชือกเท่านั้นก็เต็มทีแล้ว อันนี้โยมไม่คิด คิดแต่ได้. ไม่คิดถึงว่ามันจะยากจะลำบาก
สิ่งทั้งหลายที่มีอยู่ในตัวเรานี้ ถ้าเราไม่มีปัญญาจะทำให้เราทุกข์นะ ถ้าเรามีปัญญานำออก
จากทุกข์ได้ ตาหู จมูก ลิ้น ใจ ตาไม่ใช่ของดินนะ ถ้าเราใจไม่ดีไปมองคนบางคน ไป
เกลียดเขาอีกแล้ว มานอนเป็นทุกข์อีกแล้ว ไปมองดูคนบางคนรักเขาอีกแล้ว รักเป็นทุกข์
อีกแล้วมันไม่ได้ก็เป็นทุกข์ เกลียดก็เป็นทุกข์ รักก็เป็นทุกข์เพราะมันอยากได้ อยากได้ก็
เป็นทุกข์ ไม่อยากได้ก็เป็นทุกข์ของที่ไม่น่าพอใจอยากทิ้งมันไป อยากได้ของที่ชอบใจเข้า
มามันก็ทุกข์ ของที่ชอบใจได้มาแล้วกลัวมันจะหายอีกแล้ว มันก็เป็นทุกข์ทั้งนั้น ไม่รู้ว่า

จะอยู่อย่างไรบ้านหลังใหญ่ๆ ขนาดนี้ก็นึกว่าจะให้มันสบายขึ้น เก็บความสบายเก็บความดีไว้ในนี้ ถ้าคิดไม่ดีมันก็ไปไม่ได้ทั้งนั้นแหละ

ดังนั้น ญาติโยมทั้งหลายจงมองดูตัวของเราว่าเราเกิดมาทำไม? เราเคยได้อะไรไว้ไหม อตมาเคยรวมคนแก่ เอาคนแก่อายุเลย ๘๐ ขึ้นไปแล้วมาอยู่รวมกันอาชีพทำนา ตามบ้านนอกของเราทำนามาตั้งแต่โน้นเกิดมาได้ ๑๗-๑๘ ปีก็รับแต่งงาน กลัวจะไม่รวยทำงานตั้งแต่เล็กๆ ให้มันรวย ทำนาจน๗๐ปีก็มี ๘๐ปีก็มี ๕๐ ปีก็มี ที่มานั่งรวมกันฟังธรรม “โยม” อตมาถาม “โยมจะเอาอะไรไปไหมนี่? เกิดมาก็ทำอยู่จนเดี๋ยวนี้แหละผลที่สุดจะไป จะได้อะไรไปไหม?” ไม่รู้จัก ตอบได้แต่ว่า “จ้งว่า จ้งว่า จ้งว่า” นี่ตามภาษาเขาว่า “กินลูกหัวาเพลินกับลูกหัวา มันจะเสียเวลา” เพราะยังว่านี่แหละจะไปก็ไม่ไป จะอยู่ก็ไม่อยู่ มันอยู่ที่จ้งว่า นั่งอยู่งง อยู่ง่า นั่งอยู่คาบนั้น แล้วมีแต่จ้งว่าๆ

ตอนยังหนุ่มๆ ครั้งแรกอยู่คนเดียวเข้าใจว่าเป็น โสดไม่สบาย หากู้ครองเรือนมันจะสบายเลยหากู้ครองมาครองเรือนให้ เอาของ ๒ อย่างมารวมกันมันก็กระทบกันอยู่แล้ว อยู่คนเดียวมันเจ็บเกิน ไปไม่สบายแล้วเอาคน ๒ คนมาอยู่ด้วยกันมันก็กระทบกันก็อก ๆ แก้ก ๆ นั้นแหละ ลูกเกิดมาครั้งแรกตัวเล็ก ๆ พ่อแม่ก็ตั้งใจว่าลูกเราเมื่อมันโตขึ้นมาขนาดหนึ่งเราก็สบายหรือก็เลี้ยงมันไป ๓ คน ๔ คน ๕ คน นึกว่ามัน โตเราจะสบายเมื่อมันโตมาแล้วมันยิ่งหนัก เหมือนกับแบกท่อนไม้อันหนึ่งเล็กอันหนึ่งใหญ่ ทิ้งท่อนเล็กแล้ว แบกเอาท่อนใหญ่ นึกว่ามันจะเบากยิ่งหนัก ลูกเราตอนเด็กๆ มันไม่กวนเท่าไรหรือโยม มันกวนถามกินข้าวกับกล้วยเมื่อมัน โตขึ้นมา มันถามเอารถมอเตอร์ไซค์ มันถามเอารถเก๋ง เอาละความรักลูกจะปฏิเสธไม่ได้ ก็พยายามหา มันก็ เป็นทุกข์ ถ้าไม่ ให้มัน ก็ เป็นทุกข์ บางทีพ่อแม่ทะเลาะกัน “อย่าพึ่งไปซื้อให้มันเลยรถนี้ มันยังไม่มีเงิน” แต่ความรักลูกก็ต้องไปกู้คนอื่นมา เห็นอะไรก็อยากซื้อมากินแต่ก็อด กลัวมันจะหมดเปลืองหลายอย่างต่อมาก็มีการศึกษาเล่าเรียน เข้ามันเรียนจบเราก็จะสบายหรือ เรียนมันจบไม่เป็นหรือ มันจะจบอะไร? เรียนไม่มีจบหรือ ทางพุทธศาสนานี้เรียนจบ ศาสตร์อื่นนอกนั้นมันเรียนต่อไปเรื่อยๆ เรียนไม่จบ เอาไปเอามา ก็เลยวุ่นเท่านั้นแหละ บ้านหนึ่งเรียน ๔ คน ๕ คน.....ตาย..... พ่อแม่ทะเลาะกัน ไม่มีวันเว้นละอย่างนั้น

ไอ้ความทุกข์มันเกิดมาภายหลังเราไม่เห็นนึกว่ามันจะไม่เป็นอย่างนี้ เมื่อมันมาถึงเข้าแล้วจึงรู้ว่า โอ! มัน เป็นทุกข์ ทุกข์อย่างนั้นจึงมองเห็นยาก ทุกข์ในตัวของเรา นะ โยม พุดตามประสาบ้านนอกเรา เรื่องฟันของเรา นะ โยม ตอนไปเลี้ยงวัวเลี้ยงควาย จี๋ถ่านไฟก็ยัง

เอามาดูฟันให้มันขาว ไปถึงบ้านก็ไปยิงฟันใส่กระจก นึกว่ามันขาวดูฟันแล้วนี่ ไปชอบ
กระดุก เจ้าของไม่รู้เรื่อง พออายุถึง ๕๐-๖๐ ปีฟันมัน โยก เออ...เอาซิฟันโยก มันจะ
ร้องไห้กินข้าวน้ำตามันไหลเหมือนกับถูกศอกถูกเข้าเขาอยู่ตลอดเวลาฟันมันเจ็บมันปวด
มันทุกซั่มมันยากมันลำบาก นี่!อาตมาผ่านมาแล้วเรื่องนี้ถอนออกหมดเลยในปากนี่เป็นฟัน
ปลอมทั้งนั้น มันโยกไม่สบายอยู่ ๑๖ ซี่ ถอนทีเดียวหมดเลย เจ็บใจมันหมอไม่กล้าถอน
แน่ะตั้ง ๑๖ ซี่ “หมอ!ถอนมันเถอะ เป็นตายอาตมาจะรับเอาหรือ” ถอนมันออกทีเดียว
พร้อมกัน ๑๖ ซี่ ที่มันแน่นๆ ตั้งหลายซี่ตั้ง ๕ ซี่ถอนออกเลยแต่ว่าเต็มทีนะ ถอนออก
หมดแล้วไม่ได้ฉันท้าอยู่ที่ ๒-๓ วันนี่เป็นเรื่องทุกข์

อาตมาคิดแต่ก่อนนะ ตอนไปเลี้ยงวัวเลี้ยงควายเอาถ่านไฟมาดูมันให้ขาว รักมันมาก
เหลือเกิน นึกว่ามันเป็นของดี ผลที่สุดมันจะหนีจากเรา เจ็บเกือบตายเจ็บฟันนี่มาตั้งหลาย
เดือนทั้งหลายปี บางทีมันบวมทั้งข้างล่างข้างบน หมคทำเลยโยม อันนี้คงจะเจอกันทุก
คนหรือ พวกที่ฟันไม่โยก เอาแปรงไปแปรงให้มันสะอาดสวยงามอยู่นั้นแหละ ระวัง
นะ ระวังมันจะเล่นงานเราเมื่อสุดท้ายไอ้ซี่มันยาว ซี่มันสั้นสลับกันอยู่อย่างนี้ทุกข์มาก
โยม อันนี้ทุกข์มากจริงๆ

อันนี้บอกไว้หรือ บางทีจะเจอเอาทุกข์ เพราะความทุกข์ในตัวของเราเนี่ย ทุกข์ในตัว
เรา จะหาที่พึ่งอะไรมันไม่มีแต่มันคอยยังชั่วเมื่อเรายังหนุ่ม มันแก่มาแล้วมันก็เริ่มพังมัน
ช่วยกันพัง สังขารมันเป็นไปตามเรื่องของมัน เราจะร้องไห้มันก็อยู่อย่างนี้ จะดีใจมันก็อยู่
อย่างนี้ เราจะเป็นอย่างนี้มันก็อยู่ของมันอย่างนี้ เราจะเจ็บจะปวดจะเป็นจะตายมันก็อยู่
อย่างนั้น เพราะมันเป็นอย่างนั้นนี่ มันหมดความรู้หมดวิชา เอาหมอฟันมาดูฟัน ถึงแก้ไข
แล้วยังไงก็ยังเป็นอย่างนั้นต่อไป หมอฟันเองก็เป็นเหมือนเราอีกไปไม่ไหวอีกแล้วทุก
อย่างมันก็พังไปด้วยกันทั้งหมดนี่เป็นความจำเป็นที่เราจะต้องรับพิจารณา เมื่อมีกำลัง
เรี่ยวแรงก็ทำอะไรทำบุญสุนทานจะทำอะไรก็รีบจัดทำกันแต่ว่าคนเราก็มักจะไปมอบให้แต่
คนแก่ จะเข้าวัดศึกษาธรรมะรอให้แก่เสียก่อน โยมผู้หญิงก็เหมือนกันโยมผู้ชายก็
เหมือนกันให้แก่เสียก่อนเถอะไม่รู้ว่าอะไรกันคนแก่เนี่ยมันกำลังดีไหม ลองไปวิ่งแข่งกับ
คนหนุ่มดูซิทำไมจะต้องไปมอบให้คนแก่? เหมือนไม่รู้จักตายพอแก่มาซัก ๕๐ปี ๖๐ปี
จวนเข้าวัดอยู่แล้วหูตึงเสียแล้วความจำก็ไม่ดีเสียแล้ว นั่งก็ไม่ทน “ยายไปวัดเถอะ” “โย
หูฉันไม่ดีแล้ว” นั่นเห็นไหม? ตอนหูดีเอาไปฟังอะไรอยู่? จังว่าจังว่า มันคงแต่ลูกหัวอยู่

นั่นแหละ จนหุ้มนหนวกเสียแล้วจึงไปวัดมันก็ไม่ได้ นั่งฟังท่านเทศน์เทศน์อะไรไม่รู้
เรื่อง มันหมดแล้วจึงมาทำกัน

ดังนั้น วันนี้คงจะได้ประโยชน์กับบุคคลที่น่าสนใจเป็นบางสิ่งบางอย่าง ที่ควรเก็บไว้ใน
ใจของเราสิ่งทั้งหลายนี้เป็นมรดกของเราทั้งนั้น มันจะรวมมารวมมาให้เราแบกทั้งนั้น
แหละ ขานี้เป็นสิ่งที่วิ่งได้มาแต่ก่อน อย่างขาอาตมานี้จะเดินมันก็หนัก สกลร่างกาย
จะต้องแบกมัน แต่ก่อนนั้นมันแบกเรา บัดนี้เราแบกมันลุกขึ้นก็ “โอย” สมัยเป็นเด็ก เห็น
คนแก่ ๆ ลุกขึ้นก็ “โอย” นั่งลงก็ “โอย” ที่โอยๆยังไม่ยอมนะ ขนาดนี้นะนั่งก็โอยลุกขึ้น
ก็ “โอย” “โอย” ทั้งนั้นแหละ ไม่รู้อะไรทำให้เราไม่รู้เรื่องมีแต่ “โอยๆ” ทั้งนั้น มันทุกข์ถึง
ขนาดนั้นเรายังไม่เห็นโทษมัน เมื่อจะหนีจากมันเราไม่รู้จัก ที่ทำเจ็บปวดขึ้นมาเรียกว่า
สังขารมันเป็นไปตามเรื่องของมัน ที่มันเป็นมันเป็นประคอง ประคองไฟ ประคองข้อ ประคอง
งอ ประคองจีปาละหมอเอายามาใส่ก็ไม่ถูก ผลที่สุดก็พังไปทั้งหมดอีกคือสังขารมันเสื่อม
มันเป็นไปตามสภาพของมันมันจะเป็นของมันอยู่อย่างนั้น อันนี้เป็นเรื่องธรรมชาติมัน
ฉะนั้นให้ญาติพี่น้องให้พากันเห็น ถ้าเห็นแล้วก็จะไม่เป็นอะไร อย่างงูสรพิษตัวร้าย ๆ
มันเลื้อยมาเราเห็นเราเห็นมันก่อนก็หนี มันไม่ได้กัดเราหรอก เพราะเราได้ระวังมัน ถ้าเรา
ไม่เห็นมัน เดินๆ ไปไม่เห็นก็ไปเหยียบมันเดี๋ยวมันก็กัดเลย

ถ้ามันทุกข์แล้วไม่รู้จะไปฟ้องใคร ถ้าทุกข์เกิดขึ้นจะไปแก้ตรงไหน คืออยากแต่ว่าไม่ให้
มันทุกข์เฉยๆเท่านั้น อยากไม่ให้มันทุกข์แต่ไม่รู้จักทางแก้ไขมันแล้วก็อยู่ไปอยู่ไปจนถึง
วันแก่ วันเจ็บ แล้วก็วันตายคนโบราณบางคนเขาว่า เมื่อมันเจ็บมันไข้วจนลมหายใจจะ
ขาด ให้ค่อยๆ เข้าไปกระซิบบอกให้หูคนไข้ว่า พุทโธ พุทโธ พุทโธ มันจะเอาอะไรพุทโธ
นั่นนะ คนที่ใกล้จะนอนในกองไฟจะรู้จักพุทโธอะไร? ตั้งแต่ยังเป็นหนุ่มเป็นสาวอายุ
รุ่นๆ ทำไมไม่เรียนพุทโธให้มันรู้? หายใจผิบ้างไม่คิดบ้าง “แม่ๆ พุทโธ พุทโธ” ว่าให้
มันเหนื่อยทำไมอย่าไปว่าเลยมันหลายเรื่อง เอาได้แค่นั้นก็สบายแล้ว

โยมชอบเอาแต่ต้นกับปลายมัน ตรงกลางไม่เอาหรอก ชอบแต่อย่างนั้น บริวารพวก
เราทั้งหลายก็ชอบอย่างนั้น ทั้งญาติโยมทั้งพระทั้งเณรชอบผู้ทำอย่างนั้น ไม่รู้จักแก้ไข
ภายในจิตของเจ้าของไม่รู้จักที่ฟัง แล้วก็โกรธง่ายและก็อยากหลายด้วย ทำไม? ก็คนที่
ไม่มีที่ฟังทางใจ อยู่เป็นฆราวาสครอบครัว อายุก็ 20-30-40 ปีกำลังแรงคืออยู่ พ่อบ้าน
แม่บ้านทั้งหลายก็พอพูดกันรู้เรื่องกันหน่อยนี่ ๕๐ ปีขึ้นไปแล้วพูดกันไม่รู้เรื่องกันแล้ว
เดี๋ยวก็นั่งหันหลังให้กันหรือ แม่บ้านพูดไป พ่อบ้านทนไม่ได้ พ่อบ้านพูดไป แม่บ้านฟัง

ไม่ได้เลยแยกกันหันหลังให้กัน คนนั้นพร้อมลูกชายคนนั้นคนนี้พร้อมลูกหญิงคนนั้นเลย
แตกกันเลย

เรื่องนี้เอาตามเล่าไปหรือก็ไม่เคยมีครอบครัวทำไมไม่มีครอบครัว คืออ่านคำครอบครัว
มันก็รู้แล้วครอบครัวคืออะไร? ครอบครัวก็คืออย่างนี้ ถ้าเรานั่งอยู่เฉยๆ ก็เอาอะไรมา
ครอบครัวจะเป็นอย่างไร? เรานั่งอยู่ไม่มีอะไรมาครอบครัวก็พอทนได้ ถ้าเอาอะไรมา
ครอบครัวก็เรียกว่าครอบครัวแล้ว มันเป็นอย่างนี้ คราวก็เป็นอย่างนั้น มันมีวงจำกัดแล้ว ผู้ชาย
ก็อยู่ในวงจำกัดผู้หญิงก็อยู่ในวงจำกัดแล้ว เอาตามไปอ่านแล้ว “ครอบครัว” โยชนัก
ศัพท์ตายนี้คำนี้ไม่ใช่ศัพท์เล่น ๆ ศัพท์ที่ว่า “ครอบครัว” นี้ศัพท์ไปไม่ได้มันมีจำกัดแล้ว ต่อไป
อีก “ครัว” ก็หมายถึงการก่อถวงแล้วที่มั่งคั่งแล้ว โยมผู้หญิงเคยเข้าครัวเคยโขลกพริกคั่ว
พริกแห้งไหม? โอ จาม ทั้งบ้านเลยศัพท์ “ครอบครัว” มันวุ่น ไม่น่าอยู่หรือเอาตามอาศัย
สองศัพท์นี้แหละจึงบวชไม่สึก

ครอบครัวนี้หนักแล้ว ช่างไว้จะไปไหนก็ไม่ได้ลำบากเรื่องลูกบ้าง เรื่องเงินเรื่องทองบ้าง
สารพัดอย่างอยู่ในนั้น ไม่รู้จะไปที่ไหน มันผูกไว้แล้ว ลูกผู้หญิงก็มี ลูกชายก็มีมันวุ่นวาย
เถียงกันอยู่นั้นแหละจนตายไม่ต้องไปไหนกันละ เจ็บใจขนาดไหนก็ไม่ว่า น้ำตามันไหล
ออกก็ไหลอยู่นั้นแหละ เออ! น้ำตามันไม่หมดนะ โยมครอบครัวนี้นะ ถ้าไม่มีครอบครัว
น้ำตามันหมดเป็นถ้ามีครอบครัวน้ำตามันหมดยาก หมดไม่ได้ โยมเห็นไหม มันบีบออก
เหมือนบีบอ้อย ตาแห่งก็บีบออกให้เป็นน้ำไหลออกมา ไม่รู้มันมาจากไหน มันเจ็บใจ
แค้นใจสารพัดอย่าง มันทุกข์ เลยรวมทุกข์บีบออกมาเป็น น้ำ ทุกข์
อันนี้ให้โยมทั้งหลายเข้าใจ ถ้ายังไม่ผ่านมันจะผ่านอยู่ข้างหน้า บางคนอาจจะผ่านมาบ้าง
แล้วเล็กๆ น้อยๆ บางคนก็เต็มที่แล้ว “จะอยู่หรือจะไปหนอ” โยมผู้หญิงเคยมาหาหลวง
พ่อ “หลวงพ่อ แหมถ้าดิฉัน ไม่มีบุตรดิฉันจะไปแล้ว” เออ! อยู่นั้นแหละเรียนให้จบ
เสียก่อน เรียนตรงนั้น อยากรจะไปก็อยากรจะไป ไม่อยากรจะอยู่ ถึงขนาดนั้นก็อยู่วัดป่าพง
สร้างกุฏิเล็กๆ ไว้ตั้ง ๓๐-๔๐ หลัง บางทีจะมีพระเณรมาอยู่บรรจุเต็ม บางทีก็มีเหลือ ๒-๓
หลังเอาตามถามว่า “กุฏิเรายังเหลือว่างไหม?” พวกชีบอก “มีบ้าง ๒-๓ หลัง” “เออ เก็บ
เอาไว้เถอะ บางทีพ่อแม่บ้านเขาทะเลาะกัน เอาไว้ให้เขามาอนสักระยะ” เน้น
มาแล้ว โยมผู้หญิงสะพายของมาแล้ว ถามว่า “โยมมาจากไหน” “มากราบลหลวงพ่อ ดิฉัน
เบื่อโลก” “โอ๊ย! อย่าว่าเลย เอาตามกลัวเหลือเกิน” พอผู้ชายมาบ้างก็เบื่ออีกแล้ว นั่นมาอยู่
2-3 วันก็หายเพื่อ ไปแล้ว โยมผู้หญิงมาก็เบื่อ โโกหกเจ้าของ โยมผู้ชายมา ก็เบื่อ โโกหก

เจ้าของ ไปนั่งอยู่ภูฎีเล็กๆ เงียบๆ คิดแล้ว“ เมื่อไหร่หนอ แม่บ้านจะมา เรียก เรา กลับ?” “เมื่อไหร่หนอพ่อบ้านจะมาเรียกเรากลับ” แน่ๆไม่รู้อะไรมันเบื่ออะไรกัน มันโกรธแล้ว มันก็เบื่อแล้วก็กลับไปอีกเมื่ออยู่ในบ้านคิดทั้งนั้นล่ะ พ่อบ้านคิดทั้งนั้น แม่บ้านคิดทั้งนั้น มา นั่งภาวนาได้ ๓ วัน “เออ! แม่บ้านเขาถูกโวยเรามาฉันคิด” “พ่อบ้านเขาถูก เราชิคิด” แน่ๆ มันจะกลับมันเปลี่ยนเอาเองของมันอย่างนั้น ก็กลับไปเลยทั้งนั้นแหละ นี่ความจริงมันเป็นอย่างนั้นนะ โลกนี้อาตมาจึงไม่วุ่นวายอะไรมันมาก รู้ต้นรู้ปลายมันแล้ว ฉะนั้นจึงมา บวชอยู่อย่างนี้

วันนี้ขอฝากให้เป็นการบ้าน เอาไปทำการบ้าน จะทำอะไร ทำนา ทำสวน ให้เอาคำหลวง พ่อมาพิจารณาว่าเราเกิดมาทำไม? เอาย่อๆ ว่าเกิดมาทำไม มีอะไรเอาไปได้ไหม ถ้าม เรื่อยๆ นะ ถ้าใครถามอย่างนี้บ่อยๆมีปัญหาณะ ถ้าใครไม่ถามเจ้าของอย่างนี้โง่ทั้งนั้นแหละเข้าใจไหม? บางทีฟังธรรมวันนี้แล้วกลับไปถึงบ้านจะพบเห็นนี้ก็ได้ ไม่นานนะ มันเกิดขึ้นทุกวัน เราฟังธรรมอยู่มันเงียบ บางทีมันรอรอยู่ที่รถ เมื่อเราขึ้นรถมันก็ขึ้นรถไป ด้วย ถึงบ้านมันก็แสดงอาการออกมา อ้อหลวงพ่อท่านสอนไว้จริงของท่านละมัง นี่ตาไม่ดีไม่เห็นนะ เอาละวันนี้เทศน์มากก็เหนื่อย นั่งมากมากก็เหนื่อยสังขารร่างกายนี้

เมื่อเราใช้จิตที่ฝึกดีแล้วพิจารณารูปนามอยู่อย่างนี้ให้รู้แจ้งแน่ชัดว่าไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา ปัญญารู้เท่าทันสภาพความเป็นจริงของสังขารก็เกิดเป็นเหตุให้เราไม่ยึดถือ หรือหลงใหล เมื่อเราได้อะไรมาก็มีสติไม่ดีใจจนเกินไป เมื่อของสูญหายไปก็ไม่เสียใจจนเกิดทุกข์เวทนาเพราะรู้เท่าทัน เมื่อประสบความเจ็บไข้หรือได้รับทุกข์อื่นๆ ก็มีการ ยับยั้งใจ เพราะอาศัยจิตที่ฝึกมาดีแล้ว เรียกว่ามีที่พึ่งทางใจเป็นอย่างดี สิ่งเหล่านี้เรียกได้ ว่าเกิดปัญญารู้ทันตามความเป็นจริง ที่จะเกิดปัญญาเพราะมีสมาธิ สมาธิจะเกิดเพราะมี สติ มันเกี่ยวโยงกันอยู่อย่างนี้ไม่อาจแยกออกจากกันไปได้

สรุปได้ความดังนี้ อากาธบั้งคับตัวเองให้กำหนดลมหายใจข้อนี้เป็นศีล การกำหนดลม หายใจได้และติดต่อกันไปจนจิตสงบ ข้อนี้เรียกว่าสมาธิการพิจารณากำหนดรู้ลมหายใจ ว่าไม่เที่ยงทนได้ยากมิชตัวตน แล้วรู้การปล่อยวาง ข้อนี้เรียกว่า ปัญญาการทำอานาปาน สติภาวนาจึงกล่าวได้ว่า เป็นการบำเพ็ญทั้งศีล สมาธิ ปัญญาไปพร้อมกัน และเมื่อทำศีล สมาธิ ปัญญา ให้ครบก็ชื่อว่าได้เดินทางตามมรรคมืองค์แปด ที่พระพุทธองค์ตรัสว่าเป็น ทางสายเอกประเสริฐกว่าทางทั้งหมด เพราะจะเป็นการเดินทางเข้าถึงพระนิพพาน เมื่อ เราทำตามทีกล่าวมานี้ ชื่อว่าเป็นการเดินทางเข้าสู่พุทธธรรมอย่างถูกต้องที่สุด.

แหล่งที่มา

<http://thai.mindcyber.com/modules.php?name=Sections&op=listarticles&secid=8>